

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 14. Soli in Cathdra sedere debent superiores & sacerdotes, coram quibus erecti in pedes stare debent Laici, licet quis fit Iosue Princeps, aut Imperatrix Eusebia, imo & ipse D. Hieronymus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

1. Cor. 8. v. 5.
 vnum esse nobilem plebeium alterum; hunc fan-
 2. Ann. illum peccatorem, vnum ex hac, ex alia
 3. alterum progenium regione, sed secundum
 4. quod sum ministrum, ab Ecclesia consecratis: *Quid*
 5. *Petrus quid Paulus quid Apostoli ministri eius cui*
 6. *credidistis?* Omnes sunt ministri Dei, vt tales o-
 7. perantur, & quia tales tanta operantur virtute,
 8. operatur vnus sicut alter, in quantum sunt a-
 9. ctiones ministrales, seu talis ministerij, ita vt ea-
 10. dem omnes operentur virtute, quæ vna est diui-
 11. nae potentie, quocirca idem est Sacramentum,
 12. quod malus Sacerdos administrat, & quod bo-
 13. nus idem baptisma, quod confert obfetrix, quæ
 14. festinanter, & necessitate coacta baptizat pueru-
 15. lum periclitantem, & quod ipse Pastor, imò i-
 16. dem foret, quod daret genitilis, Maurus seu hæ-
 17. reticus, modo illud conferret iurando id
 18. quod iurandis Ecclesia, & vtendo materia & for-
 19. ma, tali debita sacramento. Ratione huius largus
 20. nobis vtrij tractatus campus aperitur, sed in
 21. capite via sistendum.

S. 14. *Soli in Cathedra sedere debent superio-
 res & sacerdotes, coram quibus erecti in pe-
 des stare debent Laici, licet quis sit ioseph
 Princeps, aut Imperatrix Eusebia, imò &
 ipse D. Hieronymus.*

Malach. 2. 7.
 27. **I**N hac Cathedra, quis docet? *Sederunt Scriba
 & Pharisæi.* Doctores particulares. Euerit hinc
 Christus omnes hæretes: sciebat enim, quod in
 Ecclesia sua exurgerent, nominatim vero nostra
 hac tempestate hæretici, qui docerent, non ne-
 cesse esse inquirere præceptores; omnes tales
 esse; cunctos esse Sacerdotes, & nullum in Dei
 Ecclesia inter hunc & illum dari discrimen. O-
 mne deliri? An ignoratis, quod ad Dei doctri-
 nam proficiendam, ipse velit assumi doctores par-
 ticulares, ad quos confugiat populus, velut ad
 Magistros à quibus plenus de omnibus instrua-
 tur: *Labis Sacerdotis custodiunt scientiam, & le-
 gem requirent ex ore eius.* De his dicitur, quod in
 Cathedra sedent, quasi qui hoc ipso ostendant,
 quod docendi vigeant potestate, quam ceteri
 non habent, nobiles licet sint, diuites, honorati,
 & quotquot inter sæculares numerantur, quos
 antiqua Patrum vocat auctoritas: *Stantes*, qui il-
 los Prælati ac Sacerdotibus opponunt; qui di-
 cuntur *Sedentes*. Hoc omnibus luce clarius patet
 in illa præclara historia, quæ temporibus accidit
 D. Cypriani, quibus orta est illa quæstio, qua ra-
 28. Hieron. Bap. de Lanuca Tom. II.

tionem Episcopi, Sacerdotes, ac Confessarij se ge-
 rerent cum Christianis, qui vi tormentorum su-
 perati, Christi fidem eiurauerant: quidam enim
 censebant, eos confessim absolvendos, reconci-
 liandos atque ad Sacram Synaxim admitten-
 dos: alij contra sentiebant rem non festinandam,
 sed diutius differendam. De hac quæstione scri-
 psit D. Cyprianus suam, addens opinionem, cui *Epist. 3.*
 illi perdoctè referriperunt, quæ est tertia inter *Ad presby-*
D. Cypriani epistolæ, quæ gratis illi pro impen- *teros*
 so favore, peractis, respondebant, supponentes, *Diaconos*
 quod ipsi vt Sacerdotes Romani, quorum fides *Romanos*
 per totum orbem resonabat, ac predicabatur iux-
 ta illud ipsdem scriptum Apolloli: *Fides vestra Rom. 1. &*
annuntiat in vniuerso mundo. particulari solici-
 tudine intendere deberent, rebus fidei nego-
 tijsq; Ecclesie. Addunt se difficulter de his pos-
 se concludere certò atque indubitanter, eam ob
 martyrio iam pridem affectum D. Fabianum
 Romanum Pontificem, sedes amodo vacaret, nec
 vllus esset successor electus: *Quamquam nobis*
deferenda huius rei necessitas maior incumbat, qui-
bis post excessum nobilissima memoria viri Fa-
biani, nondum est Episcopus, propter rerum & tē-
porum difficultates constitutus, qui omnia ista mo-
deretur & eorum qui lapsi sunt, possit cum auctori-
tate & consilio habere rationem. Maxime hanc
 admiror doctrinam, cuius modo non vacat ex-
 plicare mysteria. Dicunt tertio: quod consilium
 eius susceperant, doctrinam sequentes quam lite-
 teris suis D. Cyprianus inseruerat, quod ille, qui
 ex mentis infirmitate ceciderat, Christumq; vi
 tormentorum adactus negauerat, ad sui repara-
 tionem ad Episcopos, sacerdotes, & Confessarios
 accurreret absolvendus, qui omnes simul conue-
 nirent nec leuiter causam desinirent, sed mauro
 prouidoque consilio, sedente Episcopo cum Sa-
 cerdotibus ac confessarijs, consilium salutare me-
 ditaretur: *Stantibus Laicis*: illis enim conuenit
 audire, obedire, doctrinam sequi eius, qui in si-
 gnum quod sit omnium Magister, sedet. Confer
 modo illud *Laicorum Stantes*, cum illo Præla-
 torum *Sedentes* in cathedris.

Hanc sequitur rationem D. August. illa verba, *In ps.*
 David explanans: *Auditui meo dabis gaudium*, 50. Ps.
 & *Lætiam*. Ex quo sumpsisse videtur D. Ber- *50. 10.*
 nard. Nulli dubium est (inquit) quin Prælati, *50. 7.*
 & Ecclesie Doctores in ea sedere oporteat do- *in illud*
 cendo, & sæculares stare audiendo: quia sicut *Vidi*
 sessio, indicium est auctoritatis, sic & statio, hu- *Domini*
 militatis & reuerentiæ; illis quippe verbis decla- *num.*
 rabat Regina Saba, reuerentiam quæ coram Sa-
 lomone serui adhibant eius sapientiam audienti, *28.*
 quos 28

3. Reg. 10. 8. 1. Sai. 6. 1.

quos proinde beatos canonizat: *Beati spiritus tui, qui stat coram te semper.* Ac iisdem verbis, inquit D. Bernardus declarat: *Isaias D. i. maiestatem: Vidi Dominum sedentem super solum excelsum &c.* Et *Seraphim stabant super illum.* Docentur quippe ecclesia mysteria auctoritas, nec est, nec esse potest in omnibus, nec contra: ita omnes eam habere ad altissimam fidei nostræ declaranda iactamenta sicut blasphemus docet Lutherus, eiusque doctrinam æmulum, sed Praelatos Doctores ac magistros ex Ecclesiæ auctoritate constitutos.

Quod attinet ad seculares, licet Principes sint serenissimi, competere illis stare, non quoad corporis situm, sed animæ demissionem ac reuerentiam, quam statio designat corporalis. Ecce, inquit ambo: i. 55. Patres, quam nobis hoc dilucide declarauit qui ob vitæ præclara merita, ut Messias colebatur, Ioannes Baptista, Adierunt illum sacerdotes ac Doctores, Messie illi oblatum dignitatem morum eius ducti sanctitate quam in eo venerabantur. Acrisiter temerata sunt in hoc Ioannis humilitas cum eius offerrent liberam voluntatem: morum eius ducti sanctitate quam se respondit, Fallimini amici, a scopo aberrastis charissimi: *Non sum ego Christus.* sponsus Ecclesiæ legimus, sed amicus sponsi, qui itans etc.

Et audio eius verba: *Qui habet sponsam, sponsus est amicus eius & sponsus stat & audit: & gaudet gaudere.* Quid putares Ioannem dicere voluisse, obtulerunt ei Messie dignitatem, ac sumpsit premi Magistri Cathedralis, ut in ea Doctor recideret hoc minime, inquit Ioannes ipse est Magister, eius est auctoritas, ac superioritas, & ut talis, ipse est, cui in ea sedere competere: ego vero tantum eius me discipulum esse profiteor, ab ipso instruendus sum, proinde me decet stare coram eo, hoc est, omni humilitate ac reuerentia, ipsum ut magistrum me docentem auscultando.

Notate verba (monet D. Augustinus.) *Amicus autem sponsi stat & audit, stantem se facit & audientem.* Attende quid subiungat: *In hoc gaudium meum impletum est.* q. d. Hoc mihi proprium est, nec habeo quod plus præsentiam, quam eius esse me audit rem, illum, ut præceptorem agnoscere, me ut eius discipulum profiteri: *In hoc gaudium meum impletum est.* Talem oportet esse secularem quantumlibet sibi sapiens esse videatur, in hoc gaudere debet, sibi que congratulari se discipulum esse Prælati, ac præceptoris Ecclesiæ, nec præsumere sibi in illum magisterium, cuius illi tantum concessum est, esse auditorem: *In multitudine presbyterorum præ-*

dentium stant, (præcipit Spiritus S.) *Et Sapiencia illorum ex corde coniungere, ut omni in nationem Dei possit audire, & prouerbia laudis non effugiam à te.* Salutariter redundant hæc verba do. umetis. Primum: ut erectus stes in pedes coram Sacerdotibus; hoc est magistris Ecclesiæ omni cum humilitate & reuerentia illos audire; & in hoc illos considerans ut superiores. Secundum: ut ne dum in tellectum tuum dispensas eorum doctrinam capientis, sed & cor ac voluntatem ad illam diligenciam: *Sapientie eorum ex corde coniungere.* q. d. ne alios animo commoto accesseris, sed pia quadam affectione, illos ut animæ tuæ pariter attendens: *Ex corde coniungere.* Tertium: ut illos habeas, tanquam qui Deum ipsum representent, tibi persuadens, et denique firmiter, verba quæ dixit, doctrinam, quam profitentur magis esse Dei, quam ipsorum: *Et omnem narrationem Dei possit audire.* De hoc Deo gratias agebat D. Paulus, *Quoniam cum accepissetis à nobis verbum auditis Deum, accipistis illud, non ut verbum hominum, sed (sicut est vere) verbum Dei.* Quartum: ut facias ea quæ tibi dixerint, ordinauerint præceperint: hoc enim non est disponere in propria persona, sed ipsius Dei.

Prouerbia laudis non effugiam à te, quod conuenit illi, quod Christus hic nos docet, cum enim dixisset: præceptores ac doctores illos esse, qui in cathedris resident, insert: *Omnia ergo quæcumque dixerint vobis, serua & facite.* Est hoc autem præceptum conueniens illi, quod Christus disposuerat, quando Moyses morti proximus Deum rogauit, quandoquid in iam atate desiceret, sibi Dominus alium substitueret & in Duce ac populi gubernatorem: *Provident Dominus, &c.* Respondit illi Deus: *perphacet in his: Tolle Iosue filium Nun, virum in quo est Spiritus, qui stabit coram Eleazar, Sacerdote, &c. ad verbum eius egredietur & ingredietur ipse, & amnes filij Israël, cum eo. Domine, si iuste Princeps vir sit tuo plenus spiritu, qui eum dirigit ac gubernat: *Vir in quo est Spiritus: ut quid eum stare oportet coram Summo Sacerdote, illum ut audiat, ex ore eius instruatur, mandata peragenda recipiat, omnisque illi populi obtemperet. Ut significet, proprium esse summo Sacerdoti, Doctoribus ac Magistris, ceteros erudire, supremi licet sint Reges ac Principes serenissimi, & in huius præstationem auctoritatis, his in eum habere stare eorum illis auditores, illos vero sedere præceptores: *Stabit coram, &c.***

Proposito nostro congruè perpendit Bozius plures

Ioan. 3. 29.

Eccle. 6. 35.

plures historias: nominatim autem illam quam refert Suidas de sanctissimo Episcopo Leontio. Rogavit illum Imperatrix Eusebia coniux Constantij Imperatoris, ut eum visitaret, habebat enim illi quadam maioris momenti communicanda. Cui ille respondit: Si me vis ad te venire, serua mihi reuerentiam Episcopis conuenientem, ut ingrediatur quidem ego, tu autem mox à cælo tuo solis descendens, cum pudore mihi occurras: deinde sedeam quidem ego, tu autem spes reuerenter, nec sedens donec signo iubeam. Si his parere vis, ut iam te: sin minus feceris, te non obtenturam, ut nos honorem Episcopis debitum perdamus, & in diuinum Sacerdotum ius simus iniurij. Singula perpende quælo verba, præsertim vltima: Iniuriam scilicet Sacerdotum irrogare dignitati, qui eam minori excipit reuerentia: In diuinum Sacerdotum ius simus iniurij.

Hanc autem censo summam omnium esse rationem quam D. Hieronymus exarat, ubi agens de debito Sacerdotibus honore, dicit & protestatur, non autum fuisse se coram Sacerdotibus assidere. Supponit primo Sacerdotalem celsitudinem ac dignitatem, & de Sacerdotibus: ait Qui Apostolico gradu succedentes, Christi corpus sacro ore conficiunt, per quos, & nos Ch. istiani sumus, qui claves regni cælorum habent, quadam modo ante iudicij diem iudicant, qui sponsam De-
 Marianus in ius sacra castitate conseruant. In quibus, ut e-
 uitorius. ius norat Scholiastes quatuor sunt ab eo dicta, quæ directè contra nostri temporis militam hæreticos. Primum: Episcopos ac Sacerdotes succedere Apostolis. Secundum: quod verbis suis panem consecrent, ac in Christi corpus substantia-
 liter transfutent. Tertium: quod claves habeant cælorum, quibus ante iudicium vniuersale, ipsi sunt iudices legitimi peccatorum. Quartum: quod castitatem voto solemniter iurata custodiant. O miram venerandamque dignitatem! Hinc stupendam illà educit sententiam: *Mihi ante presbyterum sedere non licet.* Non dicit: *Non sedeo, sed non licet.* Illis de iure competunt dignitatis, sedere, nobis qui tales non sumus, coram illis stare, illos & Dominos ac nostros Superiores reuereri. Nondum erat, ut colligitur, D. Hieronymus Sacerdos. Hoc vnus dicit ac sentit Hieronymus, quàm tibi idem necum dicere, sed & agere conueniret?

§. 15. Scribæ & Pharisæi. Licet terreni sint Prælati, potestate tamen pollent ad tractanda cœlestia: quibus & obediendum.

Sederunt Scribæ & Pharisæi. Quid hoc Domine? An non illi omnium, quos sol vidit, flagitiosissimi? Tam nunc dixerat, illos omni plenos impunitiâ, auaritiâ, ambitione, hypocrisi, à diabolo ad tartarum abripiendos, qua sufferes ratione, talem fœcècè tuas occupare cathedras, tuam referre personam, quodque ipsi præcipiant, statuant, prohibeant, disponant, & domus tue sacratissima præsideant regimini? En vice altera Christus confundit hæreticos, quos præcæcècè nouerat in Ecclesia sua surrecturos, Ioannem Hys, Wicleph & alios, qui pretenderent, quempiam ex eò quòd malus sit prælatus amittere sedendi auctoritatem imperandique protestatem: iuri acque contradicere, ut filius imperet diaboli, inferni minister, filijs Dei, eiusque domus negotijs inuigilet. Mentiris o hæretice, mentiris: vitæ enim peruersitas Prælato non aufert dignitatem, nec præcipiendi eripit potestatem, nec docendi magistrerium, aut quæ sunt munitis exequendi, ut si sit Sacerdos missam legendi, si confessarius absoluedi, si deor prædicandè, si Episcopus ordines conferendi, confirmationis Sacramentum ministrandi, ceterisque præcipiendi. Cui mali, his Scribis sceleratiores: Non quia mali, perdunt cathedræ potestatem, nec quam illa dat auctoritatem: Quæcumque omnia quecumque dixerint vobis: seruate & facite. Optima consequentia sedet in cathedra, ergo docere, iubere, ordinare potest; tu verò illi prestare teneris & obediendum & reuerentiam. Egregie sanè disputat D. Augustinus ad rem nostram. In ps. 51. & 61.
 Commune est D. Augustino docere, ciues esse quosdam Hierusalem alios autem Babilonis, quo significat, viuere hic quosdam ciues cælorum, alios inferni. Ratione huius composuit, viginti illos duos libros de Ciuitate Dei. Suppone igitur, inquit, homines quosdam ciues esse cælorum, & quasi hic in terra peregrinos: alios sunt ciues econtra, ciues esse terrarum, & ad modicum cælorum peregrinos: Cognosces quempiam esse cuiusdam ciuem ciuitatis in qua fixum habet domicilium, ubi viuunt, bona sua possidet, negotia sua, habitaculum: & consideras eum esse alterius ciuitatis peregrinum, ubi tantummodo pertrahit, ad modicum moratur, non sedem si-
 gens.

